ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର

ବନାମ

ଶ୍ରୀ ଅବତାର ସିଂହ

ଜୁଲାଇ 18, 2006

[ଅରିଜିତ ପଶାୟତ ଏବଂ ଲୋକେଶ୍ୱର ସିଂ ପନ୍ତ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୈନିକ ସମ୍ମାନ ଅବସର ଭତ୍ତା ଯୋଜନା, 1980 - ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ଅବସର ଭତ୍ତା - ଦେୟ ପାଇଁ ଅଧିକାର – ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରମାଣ - କାରାବରଣର ବିଭିନ୍ନ ଅବଧିକୁ ସୂଚିତ କରୁଥିବା ସତ୍ୟପାଠ -ଜେଲ୍ ନଥି ଆଧାରରେ ଜେଲ୍ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ଜେଲ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ ନକରିବା - ଏହାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ନଥି ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଉପଲବ୍ଧତା ନାହିଁ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ -ତେଣୁ, ଦାବିଦାର ଅବସର ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି - ତେବେ, ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅବସର ଭତ୍ତା ଫେରସ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।

ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବାରୁ ଏବଂ ଜେଲ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିଥିବାରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସ୍ୱାଧୀନତା ସୈନିକ ସମ୍ମାନ ଅବସର ଭତ୍ତା ଯୋଜନା, 1980 ଅନୁଯାୟୀ ଅବସର ଭତ୍ତା ଦାବି କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅବସର ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପରେ, ତଦନ୍ତରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅବସର ଭତ୍ତା ଦାବି କରିବା ସମୟରେ କାରାଦଣ୍ଡର ବିଭିନ୍ନ ସମୟ ସୂଚାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ତାଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଅବସର ଭତ୍ତାକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ଉତ୍ତରଦାତା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାରାବାସ ତାରିଖ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅବସର ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ଲେଟର୍ସ ପେଟେଣ୍ଟ ଅପିଲ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀ-ଭାରତ ସଂଘ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା; ଜେଲ୍ ର ସରକାରୀ ନଥି ଆଧାରରେ ଜେଲ୍ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସମର୍ଥନରେ ଜେଲ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାଙ୍କର ପରିଚୟପତ୍ର ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା; ଏବଂ ଯଦି ଜେଲ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ନଥାଏ, ତେବେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ଏକ ନଥି ଅଣ-ଉପଲବ୍ଧତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଯଦି ଏପରି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଏ, ତେବେ ଦୁଇ ଜଣ ସହ-ବନ୍ଦୀଙ୍କ ଠାରୁ ସହ-ବନ୍ଦୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ; 1.1 ସ୍ୱାଧୀନତା ସୈନିକ ସମ୍ମାନ ଅବସର ଭତ୍ତା ଯୋଜନା, 1980 ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଜେଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେବାକୁ ପଡିବ ଯେଉଁଥିରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଅବଧି, ପ୍ରବେଶ ତାରିଖ, ମୁକ୍ତି ତାରିଖ ଏବଂ ମୁକ୍ତିର କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବ ଏବଂ ଏପରି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନଥିଲେ ଏକ ନଥି ଅନୁପସ୍ଥିତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (NARC) ସହିତ ଏକ ସହ-ବନ୍ଦୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (CPC), ଯଥା, ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରମାଣିକୃତ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିଥିବା ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ଦୁଇଟି ପ୍ରମାଣପତ୍ର କିମ୍ବା ଜଣେ ବର୍ତ୍ତମାନର ସାଂସଦ କିମ୍ବା ବିଧାୟକ କିମ୍ବା ପୂର୍ବତନ ସାଂସଦ କିମ୍ବା ପୂର୍ବତନ ବିଧାୟକଙ୍କ ଗୋଟିଏ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ।

1.2. ଉତ୍ତରଦାତା-ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନଥିଲେ । ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଜେଲ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ ନହେଲେ ଜେଲ ନଥି ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ, ତାହା ପୂରଣ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ ଆବେଦନଟି ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ତେବେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅବସର ଭତ୍ତାକୁ ଅସୁଲି କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଗୁରୁଦିଆଲ୍ ସିଂ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **[2001] 8 SCC 8;** *ଡବ୍ଲୁ.ବି. ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ସଙ୍ଗଠନ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **[2004] 7 SCC 716;** *ମୁକୁନ୍ଦଲାଲ ଭଣ୍ଡାରି ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **AIR (1993) SC 2127 ଏବଂ** *ଭାଉରାଓ ଡାଗଡୁ ପାରାଲକର ବନାମ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **[2005] 7 SCC 605, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲିୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 3019/2006 ।

L. P. A. ନଂ. 145/2005 ରେ ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼ସ୍ଥିତ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 2.9.2005 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବି.ବି. ସିଂହ, ଅନୁବ୍ରତ ଶର୍ମା, ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ସିଂହ ଏବଂ ସୁଷମା ସୁରୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅନିଲ ମିତ୍ତଲ ଏବଂ ଡକ୍ଟର କୈଳାସ ଚାନ୍ଦ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଅରିଜିତ ପଶାୟତ । ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ହାଇକୋର୍ଟର ଏକ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ଵାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ଲେଟର୍ସ ପେଟେଣ୍ଟ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟର ବୈଧତା ଉପରେ ଭାରତ ସଂଘ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଛି । ମାନ୍ୟବର ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଯାହାଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ସୈନିକ ସମ୍ମାନ ଅବସର ଭତ୍ତା ଯୋଜନା, 1980 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଯୋଜନା') ଅଧୀନରେ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ପେନସନ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ।

ସଂକ୍ଷେପରେ ତଥ୍ୟର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:-

ଉତ୍ତରଦାତା ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଦେଶର ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ କାରାବାସ ଭୋଗିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅବସର ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ଏକ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ଅବସର ଭତ୍ତା ଯୋଜନା, 1972 ଥିଲା (ଏହା ପରେ '1972 ଯୋଜନା' ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଛି) । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୋଜନା 1908 ମସିହାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅବସର ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, 18.12.2000 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା, ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅବସର ଭତ୍ତା ଦାବି କରିବା ସମୟରେ ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ସୂଚିତ କରିଥିଲେ । ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ସହିତ ଆବେଦନରେ, କାରାଦଣ୍ଡର ଅବଧି 20.10.1942 ରୁ 20.10.1943 ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସଂଘ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ଏବଂ ସତ୍ୟପାଠରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ସମୟ ଅର୍ଥାତ୍ 20.10.1942 ରୁ 15.8.1943 ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଉପରୋକ୍ତ ମତକୁ ସଠିକ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ନିରକ୍ଷରତାକୁ ଏଥିପାଇଁ ଦର୍ଶିତ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଅବସର ଭତ୍ତାକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲାଟି ଦେୱାନୀ ଅପିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 8388/2001ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ବାସ୍ତବରେ ଅଯୌକ୍ତିକ ଥିଲା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏହି ମାମଲାର ନୂତନ ଶୁଣାଣି କରିବାକୁ ଏବଂ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ଫଇସଲା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାର ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଣି ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ସହ-ବନ୍ଦୀ ଭାବରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଜେଲଦଣ୍ଡକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କୁ କଳା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଦୁଇଟି ସତ୍ୟପାଠରେ ସୂଚିତ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୋଲି ଧରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ଅବସର ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲା ଏକ ଲେଟର୍ସ ପେଟେଣ୍ଟ ଅପିଲ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲରେ ନିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା ।

ଅପିଲ ସମର୍ଥନ କରି, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଆଇନର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଜେଲ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାଙ୍କର ପରିଚୟପତ୍ର ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା । କାରାଗାର ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ ସମର୍ଥନରେ ଜେଲ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର କାରାଗାରର ସରକାରୀ ନଥି ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଜେଲ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ନଥାଏ, ତେବେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ନଥି ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଅଣ- ଉପଲବ୍ଧତା (ଶୀଘ୍ର NARC ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା) ନାମକ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡିବ । କେବଳ ଯଦି ଏପରି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଏ, ତେବେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ବର୍ଗର ଦୁଇଜଣ ସହ-ବନ୍ଦୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ।

ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ *ଗୁରୁଦୟାଲ ସିଂହ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ*, [2001] 8 SCC 8 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଏଭଳି ମାମଲାରେ ପ୍ରମାଣର କଠୋର ନିୟମ ଲାଗୁ କରାଯିବ ନାହିଁ, ତଥାପି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକୃତ ମାନଦଣ୍ଡ *ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ବି. ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ସଂଗଠନ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ*, [2004] 7 SCC 176ରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି । ଯେହେତୁ ନଥିରେ ରହିଥିବା ତଥ୍ୟ ଉପରେ ବିଚାର କରି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଅବସର ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି, ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ତଥ୍ୟର ବିବାଦୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଜଡିତ ।

ଉତ୍ତରରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଆଇନର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଛଅ ମାସ ପାଇଁ କାରାବାସ । ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଏ, ତେବେ ସୂଚିତ ଅବଧି ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ପ୍ରକୃତରେ ଅଶିକ୍ଷିତ ଏବଂ ଅଧିକ ବୟସର, ସେ ସମସ୍ତ ବିବରଣୀ ମନେ ରଖିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏଥିରେ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ।

ମୁକୁନ୍ଦଲାଲ ଭଣ୍ଡାରି ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, AIR (1993) SC 2127 ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ । ତାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

> "ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସମ୍ମାନ ଦେବା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ଯେଉଁମାନେ ଦେଶ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ସମୟରେ ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ।

ବାସ୍ତବରେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜର ଭରଣପୋଷଣ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆୟ ନାହିଁ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଏହାର ସୁବିଧା ଉଠାଇବାକୁ ମନା କରିଦିଅନ୍ତି, କାରଣ ସେମାନେ ଏହାକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ସେମାନେ ଯେଉଁ ଦେଶାତ୍ମବୋଧ ସହିତ ନିମଗ୍ନ ହୋଇଥିଲେ ତାହାର ଅପମାନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି । ଅଭାବୀ ଲୋକଙ୍କୁ ସହାୟତା ଏବଂ ସମ୍ମାନ ଦେବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ବଳିଦାନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଏହାକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରର କ୍ଷତିପୂରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପରିଣତ କରିବା ଏହାର ଭାବନାର ବିପରୀତ ହେବ । ତଥାପି ଯଦି ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଭାବରେ ସୁବିଧା ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ତାହା ଫଳାଫଳ ହୋଇପାରେ । ଏହି ଯୋଜନା ଏହାର ଉଚ୍ଚ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ଉଚିତ ଯାହା ସହିତ ଏହା ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥିଲା ....।"

ପୁନର୍ବାର *ଗୁରୁଦିଆଲ୍ ସିଂ*ଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ), ଏହି କୋର୍ଟ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ:

"ଏହା ଭୁଲିଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତାବ୍ଦୀ ପୂର୍ବରୁ ଦେଶ ପାଇଁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୋଗାଯାଇଥିବା କାରାବାସ ପାଇଁ ପୁରସ୍କୃତ ହେବେ ବୋଲି ଆଶା କରିନଥିଲେ । ଦେଶ ଏହିପରି ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପରେ, ଏହିପରି ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ମାମଲା ଯାଞ୍ଚ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅମଲାତନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଯୋଜନାର ଲକ୍ଷ୍ୟଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ମନେ ରଖିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ...... "

*ମୁକୁନ୍ଦଲାଲ ଏବଂ ଗୁରୁଦିଆଲ୍ ସିଂ*ଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ପ୍ରକାଶିତ ମତ ସହିତ ଆମେ ସମ୍ମାନଜନକ ସହମତ । ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ସମ୍ମାନ ଏବଂ ଗୌରବର ସହ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ଏଥି ସହିତ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର କୌଣସି ଭୂମିକା ନଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଉଦାର ଆଭିମୁଖ୍ୟର ସୁବିଧା ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ସାଧାରଣ ଭାବେ ସପ୍ତତିବର୍ଷ ଏବଂ ଅଶୀତି ବର୍ଷୀୟ ଅଟନ୍ତି ।

ଏହି ଦିଗଗୁଡ଼ିକ *ଭାଉରାଓ ଡାଗଡୁ ପାରାଲକର ବନାମ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [2005] 7 SCC 605 ରେ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ବି. ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ସଙ୍ଗଠନ ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ)ରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଏହାକୁ ନିମ୍ନମତେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା:

"2. ଭାରତ ସରକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସୈନିକ ସମ୍ମାନ ଅବସର ଭତ୍ତା ଯୋଜନା, 1980 ନାମରେ ଏକ ଯୋଜନା ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ, ଯାହା ଅଧୀନରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁଯାୟୀ ଅବସର ଭତ୍ତା ପାଇବେ । ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ସ୍ୱାଧୀନତା ପୂର୍ବରୁ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମି କାରାଗାରରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଛଅ ମାସ କାରାବାସ ଭୋଗିଥିଲେ କିମ୍ବା ଏସସି/ଏସଟି ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯିଏ ସର୍ବନିମ୍ନ ତିନି ମାସ ପାଇଁ କାରାବାସ ଭୋଗିଥିଲେ, ସେ ଅବସର ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଦାବି ପ୍ରମାଣ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅବସର ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଯନ୍ତ୍ରଣା ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନରେ ସୂଚିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଦାଖଲ କରିବା ଉଚିତ:

(A) କାରାବାସ/ଅଟକ:

ଜେଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଯାହା ଦଣ୍ଡାଦେଶର ସମୟ, ପ୍ରବେଶ ତାରିଖ, ତାରିଖ କିମ୍ବା ମୁକ୍ତ ଏବଂ ମୁକ୍ତ ହେବାର କାରଣ ସୂଚାଇଥାଏ, ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ନଥି ପ୍ରମାଣପତ୍ର (NARC) ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିବା ସହିତ ସହ-ବନ୍ଦୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (CPC) ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରିଥାଏ:

(i) ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଅବସର ଭତ୍ତା ଭୋଗୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦୁଇଟି ସହ-ବନ୍ଦୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଯେଉଁମାନେ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜେଲ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିଛନ୍ତି ।

କିମ୍ବା

(ii) ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସାଂସଦ କିମ୍ବା ବିଧାୟକ କିମ୍ବା ପୂର୍ବତନ ସାଂସଦ କିମ୍ବା ପୂର୍ବତନ ବିଧାୟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ସହ-ବନ୍ଦୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କର ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଜେଲ ଅବଧି ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି (ଆବେଦନ ଫର୍ମରେ ସଂଲଗ୍ନକ I) ।

(B) ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅପରାଧୀ ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରିବା, ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା କରିବା କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିବା କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ଅଟକ ରଖିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ । ସରକାରୀ ନଥିରୁ ଏପରି ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ନଥି ଅନୁପଲବ୍ଧତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ ଅତି କମରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ଜେଲଦଣ୍ଡ ଭୋଗିଥିବା ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ।"

ତେଣୁ, ଏହା ଦେଖିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଜେଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେଉଁଥିରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଅବଧି, ପ୍ରବେଶ ତାରିଖ, ମୁକ୍ତି ତାରିଖ ଏବଂ ମୁକ୍ତିର କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିବ ଏବଂ ଏପରି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏକ ନଥି ଅନୁପଲବ୍ଧତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର (NARC) ସହିତ ଏକ ସହ-ବନ୍ଦୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (CPC), ଯଥା, ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ଦୁଇଟି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜେଲ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସାଂସଦ କିମ୍ବା ବିଧାୟକ କିମ୍ବା ପୂର୍ବତନ ସାଂସଦ କିମ୍ବା ପୂର୍ବତନ ବିଧାୟକଙ୍କ ଗୋଟିଏ ପ୍ରମାଣପତ୍ର । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅପରାଧୀ ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରି, ତାଙ୍କ ଗିରଫଦାରୀ ପାଇଁ ପୁରସ୍କାର ରାଶି ଘୋଷଣା କରି କିମ୍ବା ଏକ ଅଟକ ଆଦେଶ ଦେଇ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଗୁପ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବାବେଳେ । ସରକାରୀ ନଥି ନଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ଠାରୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦିଆଯିବା କଥା, ଯିଏ ଅତି କମରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜେଲ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିଛନ୍ତି ।

17. ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ, ଏପରିକି ଅବସର ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏହି ଆବେଦନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି, ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ କାରଣ କମିଟି ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଏକ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଛି । କମିଟିର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବିକୃତ କିମ୍ବା ଏପରି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା କୌଣସି ସାଧାରଣ ବିବେକସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଦେଖୁନାହୁଁ ।"

ସ୍ଥିତି ଉପରୋକ୍ତ ପରି ଥିବାରୁ, ଉତ୍ତରଦାତା-ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନଥିଲେ । ଜେଲ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ ନହେଲେ ଜେଲ ନଥି ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ବୋଲି ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହେଉଛି ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ । ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଏହି ମାମଲା ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନଥିଲା ।ସେହି ଆଧାରରେ ଆବେଦନଟି ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଆମେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ, ମାନ୍ୟବର ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଛୁ । ତେବେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅବସର ଭତ୍ତା ଫେରସ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରାମାଣିକ କାଗଜପତ୍ର ଦାଖଲ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏକ ନୂତନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହାକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯିବ, ଏଥିରେ ଜଡିତ ବାସ୍ତବ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ଏହି ମାମଲାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଫଳାଫଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଏନ୍.ଜେ. ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।